

"TĒVYNĒ"

Išleidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kas penktadienis.

V. K. Račkauskas Redaktorius (Editor).

Prenumerata metams:

Suvienytose Valstijose \$1.00 Kitose viešpatystėse \$2.00

Kreipiantis su visokiais reikalais adresuokite.

"TĒVYNĒ"

307 W. 30-th Str. NEW YORK, N. Y.

"TĒVYNĒ"

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America

At 307 W. 30th Str. New York, N. Y.

A. B. Strimaitis Sec'y & Business Manager.

Yearly subscription rates:

In the United States \$1.00 In Foreign Countries \$2.00

All communications should be addressed:

"TĒVYNĒ"

307 W. 30-th Str. NEW YORK, N. Y.

Tel. Chelsea 5132.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

No. 48

New York, 29 d. Lapkričio (November) 1912.

Entered as second class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3 1875.

Vol. V.

PIRMIAUSIA PATIESKIME PAMATA, TADA JAU DĖKIME SIENOJUS BEI STOGĄ.

Mūsų gyvenime yra tokia begalis reikalų ir neatidėtinų dalykų vykinimui gyvenimui, jog tikrai negalima žinoti, nuo ko kas pradėti. Todėl nedvyai, kai kas mūsų daroma ne nuo pamato, bet nuo viršaus: pirma daroma stogas, paskiau norima padaryti sienos, o pagaliaus pastatyti pamatas...

Tik stabti! ir pamatoma, kad kas čia negera. Sustojama, mislyjama... mislyjama, kas čia tokio negero? Ir vėl mislyjama... mislyjama, — nieko neišgalvojama; pagaliaus apent pradėdama dirbti tas pat: pirma stogas, sienos, paskiau... ir vėl stabti!

Kas atydziai tėmyja mūsų tautinį gyvenimą (žinoma Suv. Valstijose), galėjo pastebėti, jog gerų-geriausiųjų mūsų užmanymai, sumanymai paliekti neįvykinami arba labai sunkiai, per didelį kiekio nors pasisventimą, įvykinama jie gyvenimui.

O tai dėlto, jog žėdnam mūsų svarbesniam užmanymui neturime atsakančios papėdės, atsakančiai prirengtos dirvos, reikalingo pamato...

O kas blogiausia, to tai mės ir nematome. Tiktai tada mės pastebime, kad čia yra kas-nors negera, kada geriausias kieno-nors sumanymas, mūsų pripažintas geru, naudingu, pasilieka neįvykintu gyvenimui... ir paliekame jis ateities globai.

Tai (su mūsų užmanymais) atsitinka žėdnas metas, tas pats bus (? Red.) ir su pp. Račkausko bei Laukevičiaus sumanymais.

Užmanyti, sumanyti ką labai lengva; pamatai ką tokio pas kitas tautas ir šauki: „Ei, broliai-lietuviai, kodėl šitas ar kitas negal buti pas mus!“ — „Siur Mike!“ — atsiliepia visuomenė. Bet toliau stabti.

Kodėl tas taip? Todėl, kad kiekvienas užmanytojas neįieško savo užmanymui konkreliško pamato; pamatę ką tokio gero, naudingo mūsų tautai pas kitus, nelyrinėja, kaip toks ar toks dalykas tapo kitų tautų įvykintas gyvenimui, prie kokių apystovų, prie kokios vidujinės tvarkos, t. y. prie kokios ir kaip sutvarkytos organizacijos galima žinomi užmanymai įvykinti gyvenimui.

To mūsų praktinius užmanytojai nepadarė. Tiesa, jie paaiškina, kokia iš jų peršamųjų užmanymų butų nauda, stengiasi išparodyti kaip tie turėtų buti įvykinami gyvenimui, bet visi (ar-gi visi? — Red.) jų išparodymai rymoja ant jųjų pačių „aš“, panašiai kaip visi lietuviškieji galvočiai, kritikuo-dami buvusiąją SLA. konstituciją, išvadžiodavo: man rodos, manding, aš taip manau, aš taip savo kvailu protu suprantu, kad

tur buti šiaip, o ne kitaip, ir gana!... Beveik panašiai pasielgta ir pp. Račkausko bei Laukevičiaus piršime SLA. savųjų sumanymų: pirmojo — Darbo Biuro, antrojo — Bankinė Vaizba prie SLA.

Vienas ir kitas išparodo didelę naudą tų užmanymų. Tiesa, ir, aš pripažįstu jų naudingumą ir šventai tikiu, jog tie dalykai bus kada-nors įvykinti gyvenimui, bet kaip, koku būdu ir kada, tai kitas klausimas, kurs gal buti išrištas tik tada, kada bus išrišti pirmesni, pamatiniai (prie šitojo) klausimai.

Abudu taipgi išparodinėja, kaip tie dalykai turėtų veikti. Bet visi jų išparodymai rymoja ant „man rodos, manding“... Tėčiaus nei vienas jų nepasako, ar yra panašūs dalykai, kaip va: Darbo Biuro arba Bankinė Vaizba, prie panašijų organizacijų kaip SLA. pas kitas tautas; jaigu yra, tai pas kurias (žinoma čia, Suv. Valstijose), ir ar tu tautų „fraternal association's“ lygiai taip-pat tvarkosi, kaip musiškis Susivienijimas?...

Ir jaigu mano Gerbiamuoju Draugu butų atkreipę savo domą į tai, butų susilaukę su savo užmanymais, kuriems nėra dar tam tikros papėdės prie SLA., ir butų, neabejoju, paaukoję tulą laiką patyrimui, kaip esti sutvarkytos „fraternal associations“ pas kitas tautas, kaip joms sekasi visoki užmanymai gyvenimui įvykinti; tada, nėra abejonės, pasakytų atvirai ir suprantamai visiems išparodytų, jog pakol Sus. Liet. Am. tvarkysis pagal dabartines taisykles, pátol joki mūsų geriausiųjų sumanymai nebus galima įvykinti gyvenimui.

Kad bučiau geriau suprastas, pastatysiu keletą klausimų, kurie aiškiau parodys visą SLA. podraug ir mūsų pačių apgalvėtiną padėjamą bei nenuoseklumą mūsų protavimo.

Kas butų su pp. Račkausko bei Laukevičiaus užmanymais, jaigu, kaip to reikalauja tos organizacijos chartelis, SLA. ofisas ir SLA. spaustuvė, kaip tai pataria gerb. senelis Astramskas, butų perkelti į Wilkes Barre, Pa., arba, kaip tu las Chicagos juokdarys, perskaitę p. Astramsko patarimą, patarė SLA. perkelti spaustuvę ir vyriausį ofisą Canados miškuosna, nes tenai, miškuose, spaustuvės organizacijos galima žinomi užmanymai įvykinti gyvenimui.

To mūsų praktinius užmanytojai nepadarė. Tiesa, jie paaiškina, kokia iš jų peršamųjų užmanymų butų nauda, stengiasi išparodyti kaip tie turėtų buti įvykinami gyvenimui, bet visi (ar-gi visi? — Red.) jų išparodymai rymoja ant jųjų pačių „aš“, panašiai kaip visi lietuviškieji galvočiai, kritikuo-dami buvusiąją SLA. konstituciją, išvadžiodavo: man rodos, manding, aš taip manau, aš taip savo kvailu protu suprantu, kad

Arizonoj, o tretysis New Orleans, o Bankinės Vaizbos Komiteto nariai ir panašiai butų išmėtyti?

O juk tai viskas gal atsitikti pagal priimtųjų konstitucijų tvarkos dėl SLA. Centro Valdybos bei jos komitetų.

Tada, meldžiu atsakyti, ar galima koks-nors geriausias sumanymas tinkamai ir pasekmingai įvykinti gyvenimui, jaigu žmonės, kuriems pavesta vesti toki plati organizacija, kaip SLA., arba atskiri dalykai vykinti gyvenimui, negali ant kiekvieno pareikalavimu susieiti ir pasirodovoti, kaip darbas geriau atlikti? — Ne!

Patol SLA. nebus tinkamos tvarkos, ir SLA. visuomenės nebus atsakančiai suprastas, gerbiamas, branginamas ir jokie mūsų geriausieji sumanymai nebus galima prei SLA. įvykinti, pakol S. L. A. Centro Valdyba nebus vienoj vietoj (žinoma didžiausioj lietuvių kolonijoj, kame esti daugiausia šviesių vyrų), o prie Valdybos nebus Tarybos, susidedančios iš keliolikos tarybininkų (direktorių), kurie, paskyrstyti į tam tikrus komitetus, vykins gyvenimui naudingiausias ir reikalingiausias sumanymus.

Pakol šitokios tvarkos neužvesime SLA. Centro Valdyboj, pátol šitamos organizacijos valdžia bus vadintama cariška arba oligerchiška.

Juk mums lietuviams tiesiog sarmata, jaigu mės, sutvėrę pirm 28 metų tokią organizaciją, kuri reprezentuoja (bent turi reprezentuoti) visą lietuvių ateiviją čia Suv. Valstijose, dar iki šiai dienai neturime prie SLA. švietimo skyriaus su tam tikru fondu, moksleivių skyriaus su fondu šelpimo beturėjų-moksleivių, moterų, jaunimo skyrių, meno skyriaus, kuriame susikoncentruotų muzikos bei dramos draugijos ir kitokių skyrių. Juk prie SLA. galėtų buti literatų bei laikraštininkų skyrius. Iki šiol dar neturime SLA. rajonų, kada atskiras rajonas gėlėtų daug pasekmingiau darbuotis.

Tas viskas jau senai yra pas kitas tautas, net neskaitlingesnes, ne augščiau apšvietime stovinčias už lietuvius, kaip va: slavokai. Jie turi net dienraštį ir tas dienraštis jiems net pelną duoda. O kas bekalbėti apie tautas labiau skaitlingas? Taigi yra pavėzdžiu, yra iš ko pasimokinti. Dar-gi medžiaga galime semti iš Suv. Valstijų konstitucijos, net galime pilnai nukopjuoti Suv. Valst. Am. konstituciją, paminėdami, jog mės lietuviai ateiviai norime suverti savą valstiją valstijoj, tokiu būdu, kad visi lietuviai čia Amerikoj kokių pažiūrų nebutų, bet kaip vienos tautos vaikai, šio-kliu ar kitoku būdu butų prisiglaudę prie vienos organizacijos, nepaisant kaip ji vadžsis ar Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, ar Lietuvių Tauta Amerikoje, ar Lietuvių Sąjungų Sąjunga.

Taigi pirm negu pradėsimė bombarduoti SLA. įvairiais naujais sumanymais, atsidėkime, kad gerai išnagrinėti, pažinti dabartinės SLA. konstitucijas, paskiau išstudijuokime kitų tautų „fraternal ass'n“ konstitucijas, kad paskiau tikrai suprantantis ir žinantįs dalyką su visu agnumu imtume iš pat pamatų reorganizuoti mūsų Susivienijimą, kurs yra visa mūsų viltis prie geresnės, laimingesnės ateities.

Taigi, vyručiai, pirma patieskime pamatų mūsų darbams-užmanymams, o savaimi išnyks iš mūsų tarpo neapykanta, barniai, koliojimas, nekentimas vienas kitot! Ir visa tai esti, kad nežinome, ką ir kaip darome; kada pradėję darbą nuo viršaus, o prieję prie pamato... stabti! sustojame ir susipykstame. Pranas Butkus.

Peržvalga

Delei „Kutros“. „Laisvė“ duoda „Tėvynėi“ notaciją, kad Kutros klaida nieko nereiškianti, kad vis viena, jai kun. „Olšauskas nėra oficiališkas šnipas“, tai „jo amatas šnipiškas“. Reikia priminti „Laisvėi“, kurios redaktorius tada dar nebuvo Amerikoje, kad ant kun. Olšausko užsipuldinčta ne kaip ant kuningo, bet kaip ant „oficiališko šnip“, kalbant „Laisvės“ žodžiais. Kad kuningui Olš. yra atviros Kauno gubernatoriaus durys, tai dar nieko nereiškia; jai kiekvienas, kam yra atviros gubernatoriaus durys, butų šnipas, tai kas-gi bebūtų. Mės neabejojame, kad ir p. Pruseikai, jai jis nebūtų politiškas ir turėtų reikalą į gubernatorių, tos pačios durys butų atviros, tačiau tas faktas nebūtų imamas atidžion. Teisybė, apie kun. Olš. buvo rašyta kituose laikraščiuose ir kitų žmonių. Mės apie tai nieko nesakome ir tų faktų nekritikuojame, nes nežinome, kiek jų šaltininkai yra teisingi. Mums šiam atvejuje čiosi tik apie „Kutros dokumentą“, apie jį kalbėjome ir, tur buti, turėjome ties reikalauti, kad butų atsauktos tos bjaurybės, kuriomis vaišinta visi „Kutros“ dokumentui neįtikėję.

„Laisvė“, baigdama, sako, kad „reikia kovoti ne vien su „Kutromis“ ir Ko., bet, dar daugiau, su visa lietuviškų ilgaskvernųjų gauja (tai ir-gi „L-ės“ kovos įrankis!), o nei „Tėvynė“, nei „Lietuva“, nei kiti laikraščiai to nedarė“. Mės atsakytume į tą pamokinimą šitaip: apsvalykime pirm ma nuo „Kutrų“, o paskui kalbėkime apie idejų kovą.

p. L. Pruseika ir SLA. „Laisvėje“ p. Pruseika atsako tulam Skaitytojui, gynusiam „Laisvės“ N89-me Bagočių, kuriam primetama įskundimas SLA. prezidento.

to. p. Pruseika paduoda 10 atsakymų ir pagaliaus užbaigia, kad visvien Bag. atliko ne-socialistišką darbą ir jo „polemikos tomas yra perastrus. Vadinti 5000 žmonių šmeižikais yra, mandagiausia kalbant, negražu“. „Laisvės“ redaktorius užmiršta pasakyti, kad „mandagiausia kalbant, negražu“ yra išvadinti SLA. narius kriminalistais ir vagimis, nors ir 100 Bagočių neprirodys Susivienijimui kriminalo ar vagystės dailėidus. Nereikia taipgi užmiršti, kad p. Bag. savo „straipsnyje“ parodo turįs dvejo-pą etiką ir doros supratimą: vienokių sulyg savęs ir kitokių sulyg SLA.

Bag-us viešam pranešimui, kad jis SLA. Prezidento neskundė, „Laisvės“ redaktorius netiki. Šitai paties p. Pruseikos žodžiai: „...tuoj po teismui „Kel.“ praneša, kad „per teismą paaiškėjo, jog B. areštavo Živatkauską“, bet tai atspausdinta ne visuose „Kel.“ egzemplioriuose... Kuopoj, kaip citavau žodžius iš „Kel.“, B. patsai pasisakė skundęs, pranešęs. Bet štai „Kovojoj“ N46 vėl sakoma kad girdi neišiku: vieni sako, kad skundė, kiti, kad neskundė. Pat sai B. viešai garsina, kad „ne jisai areštavęs“. Ar-gi iš to nematyti, jog norima padaryti matpti, jog norima padaryti formališka skylutė, kad, blogai išėjus, galima butų sprukti per ją? Tasai pėdų maišymas yra negražiausias dalykas visoj šitoj istorijoj. Jau kad buti drašiu, tai iki pat logiškam galui ir dengtis fygos lapais nėra reikalo“.

Prie tų žodžių nieko nuo savęs nebesakysime, nes, pirma — „Laisvė“, kaip artimiausiu „Kelėivio“ kaimynė, geriausia tuos santykius ir žino, o antra — gausime vėl kriminalistų-šmeižikų vardą, nors tik perspausdiname „Laisvės“ žodžius.

Ištabi yra vienok p. Pr. draša; jis sako: „Tiesa, SLA. organe tautininkai kriminališkai šmeižė Bagočių“. Tegul p. Pruseika peržiuri tą organą, tai jis pamatys, kas ką šmeižė ir kas kriminališkai šmeižė. Mums norėtųsi, kad p. Pr. butų netik „drašus iki pat logiškam galui“, bet logiškas ir teisingas!

Isstojto iš LSS-gos. „Kovoje“ (N47) LSS. sekretorius pagarsina, jog p. Bagočius oficiališkai išstojta iš Sąjungos, „nes jis nenori daryti sąjungiečiams nesmagumą, kada reikia jam su SLA. tasyties už apšmeižimą jo (Bag.) ypatos“.

„Darbas“ ir „Pašalpinis Skyrius“. Pamename, jog pernai prie LSS. susitvėrė kooperacija kni-goms leisti „Darbas“ ir pradėta „organizuoti“ Pašalpinį Skyrių prie Sąjungos. Dabar tam tikras LSS. 4 kuopos komitetas tyrinėjo tuos klausimus ir praneša, kad ir

„Darbas“ ir „Pašalpinis Skyrius“ — tai privatiškų žmonių „biznis“, neturįs nieko bendro su Sąjunga, kuri neatsakanti už tų biznių pastovumą. „Darbo“ komitetas susideda iš šių ypatų: Baltušaitis, Purvis ir Norkus; „Pašalpinio Skyriaus“ — Bagočius, Purvis ir Žymontas.

Literatiško naujienos. Pranešama, jog pradėta versti šitie veikalai: „Mary E. Marcy — The Shop talks on Economics; Victor L. Berger — Berger's Broadside; Anon — Mein Lieben; Lieber Nur einst, aber nicht mehr.“

Beto girdėjome, jog pabaigta rinkti Aesopo Pasakos; pagal Jacobs'o ir Johnes Vernon'o redakcijas surinkta 287 pasakos. Girdėjome, kad jos išeis su iliustracijomis. Busių apie 90 ar 95 paveiksliukai. Tai bene pirmutinis mūsų kalboje Aesopo Pasakų rinkinys. Dabar perrašinėjama ir galutinai tvarkoma spaudon.

IR DA KARTĄ KVIEČIAME.

Kadangi pirmas mokslo metų bertainis Valparaiso Universitete baigiasi 5 d. gruodžio šių metų, o sekantis prasidės 10 d. gruodžio, tad visi lietuvių-jaunikačiai ir lietuvaitės, norintieji ir norinčiosios pastoti į virš-minėtą mokslo įstaigą nuo sekantio bertainio, yra kviečiami pributi ne vėliau, kaip 10-tą gruodžio. Platesnių žinių geidaujantieji kreipkitės į Literatiškąjį L. V. U. Draugystę sekantiu antrašiu:

Lithuanian Library, 751 Cyrus st., Valparaiso, Ind. Vardan L. V. U. Draugystės, Raštininkas D. J. Bagočius.

AR ŽMONĖS ŽINO, KAIP REIKIA MAITINTIES?

Paryžiaus profesorius Gautier tarp kitko sako, kad civilizuotas žmogus visiškai nemoka maitinties, tad pataria jam eiti pas bezdžiones ir pas artimiausį žmogaus draugą, šunį, pasimokinti tos dailės.

Profesorius savo pažiuras į tą dalyką šitaip išreiškia: „Mės, tai yra žmonės, nežinome, kaip reikia maitinties. Gyvuliai tai labai žino, ir šituo atžvilgiu mės daug žemiau už juos stovime. Žmogus jau nebeteko tikrojo instinkto, kaip reikia save maitinti, o tuom tarpu laukiniai žvėrys kuogeriausiai tai žino.“

Paimk del pavyzdžio šunį. Tas gyvenas, paliktas kur-nors girioje toli nuo gyvenamų vietų, visados susiras sau tinkamą maistą. Parsivesk jį prie civilizacijos ir maitink lygiai tuo pačiu maistu, koku pats minti, o pamatysi, kad visai netrukus tas maistas užmuš šunį. Kitaip sakant, priversk šu-

nį esti visiškai tuos pačius daigtus, kokius pats valgiai, truflius, keptą mėsą, saločius, uksusą, visokius rugštinius ir konservus, o pamatysi apvertkinas pasekmes. O duok šuniui abraką duonos, porą kaulų geresniam virinimui, keletis šmotelius mėsos, — ir su tokiu maistu jis galės gyventi visą savo amžių.

„Tą patį galima pasakyti apie beždžiones ir kitokius gyvūnus. Pasižiūrėk į visiškai laukines tautas: pas jas nerasi taip tarp mus prasiplatinusių skilvio ligų nei garsaus „appendicitis“. Laukiniai žmonės miršta tikrai nuo trijų priežasčių: mušyje, nuo nelaimingų atsitikimų ar nuo senatvės.

„Yra rašytojų, kurie tvirtina, buk žmogus galis apsieiti be knigos ir be pasikalbėjimo, o negalys gyventi be virėjo. Tokie rašytojai patys nežino, ką kalba. Neužginčijamas yra faktas, kad žmogus daug ilgiau gali gyventi be virėjo, negu be pasikalbėjimų ir be knigos“.

Kuninginių laikraščių skaitlius.

Lietuvoje, pasak „Vien. Liet.“ klerikaliskų laikraščių esama 13 (nelaiminga skaitlinė!): Viltis, Šaltinis, Vadovas, Draugija, Aušra, Pavasaris, Rygos Garsas, Vienybė, Garnys, Lietuvaitė, Spindulys, Draugijos priedas Ateitis ir Vadovo priedas Pirmieji žiedai. Mums iš tų visų mainais ateina tik šitie: Viltis, Draugija, Rygos Garsas ir Aušra. Visi kiti, matomai, nepripažįsta reikalo mainyties su amerikiečiais.

Amerikiečių pinigai Lietuvoj. Laikraščiuose paskelbta pagal Kauno „Vienybę“ sekanti žinia: „Kanno krasos valdyba suskaičiavo, kad 1911 m. Kauno gubernijon parsijusta iš Amerikos 3.345.837 rubliai. Palei pavietus parsijustų pinigų suma taip išpuola: Kauno pav. — 343.462 r., Ukmergės (Vilkmergės) — 511.462 r., Zarasų — 200.881 r., Panevėžio — 453.731 r., Raseinių — 568.072 r., Telsių — 607.650 r., Šiaulių — 604.173 r.

Atsiminė! Šiomis dienomis teismu rumai Panevėžyje teisė Ignatą Lazauską ir Mikolą Venclavą už 1905 metų revoliuciją. Pagal kaltinamojo akto buvo taip: 1905 m. gruodžio 9 d. studentas Ernestas Galvanauskas, sušaukęs Medikių valsčiaus sueigą, aiškino, kad Lietuvą reikia atskirti nuo Rusijos, padaryti iš jos respubliką su Seimu Vilniuje. Paskui Galvanauskas raginęs valstiečius nemo-kėti mokesčių ir neduoti naujokų kariuomenėn, senąją valdžią pataręs prašalinti, jos vieton gi išrinkti naują. Sueiga iškliausiai Galvanausko žodžius pašalino buvusią tuomet valščiaus vyriausybę, o jos vieton išrinko viršaičiu Mikolą Venclavą ir raštinku Ignatą Lazauską, kuris ir sustatė tam tikrą nutarimą. Paskui Venclavas su Lazausku turėjo apvažiuoti visą Panevėžio pav., visur ragindamas įvesti tą pačią tvarką. Teismas abu nuteisė vienam mėnesiui kalėjimo už neteisotą buvimą valsčiaus viršaičiu raštinku.

ROKISKIS, Zarasų pav. Išnau-dotojai. Visiems, turbūt, žinoma, kas tai yra vienuoliai ir jų buveinės-vienuolynai. Tai žmonės tingi darbo dirbti, sau duonos pelnyti, o žiurintieji visame-kame iš kito nagų. Dabar tinginiui vargu jau nuo darbo žmogaus lengvai kas gauti ir dargi jaisi pastarųjų nekenčiamas, tai tokiems liekasi tik

visoki apgauliojimai. Juk, kad ir vienuolyne, žmogus — ne koks „šventas“, kaip kad vienuoliai apie save neva mano — nevalges nepagyvesi, reikia maitinties.

Lietuvoj vienuolynų visai mažai — rodos tik 2. Daugiau jų Lenkijoje. Lenkams jie, matyt, virto sunkumu, nes vienuolynų pasiuntiniai pradeda laukyties ir po Lietuvą.

Štai neseniai toksai vienuolio pasiuntinys buvo atvykęs Rokiškini (iš Varšavos). Jisai, vedžiojant vietiniam žmogui, ėmė siulyti visokius šventųjų paveikslus, kuriuos atsiųs už 6 savaitių. Tik lėžabar reikią užsisakyti. Kaina kiekvieno — 3r. 60k. 70k. reikią duoti užsisakant, likusieji-gi 2r. 90k. — apturėjus paveikslą. Užsisakiusieji paveikslą gausią dar priedo maldakningę arba ražančių iš Jeruzolimo — kas ko geidžia. Bet dar ne viskas. Už užsisakiusius kiekvieną subatą ir lapkričio 6 d. kiekvienais metais busią laikomos per amžių amžius mišios. Piningai, gautieji už paveikslus, eisia pataisyti vienuolyno Varšavoje. Išduoda ir kvitą (lenkišką arba lietuvišką).

Matydami tokias „malones“, daugelis ir užsisako. („L. U.“)

Ateivystė. Nuo 1 d. liepos, 1911,

iki 1 d. liepos, 1912, į Suvienytas Valstijas atkeliavo 1 milijonas 114 tūkst. ir 989 ateiviai. Neruojuojant to, kad jie patįs inešė į šią šalį spėką, kuri gamina šalies trutus, jie atsivežė su savim 46 milijonus, 712 tūkst. ir 697 dol. piningais. Rokuojant žmogaus vertę, pagal senoviską vergų aprokavimą, po tūkstantį dol. vieną, Suv. Valstijų turtingumas per pereituosius metus pasidaugino 1 bil., 114 mil., 989 tūkst. dol.

Partijų balsai. Wilson'as gavo 6.450.000 balsų, Roosevelt'as — 4.200.000 ir Taftas — 3.500.000. Tikrasis Socialistų ir Prohibitijonistų partijų balsų skaitlius dar nepagarsinta. Sakoma, buk Soc. Party gavusi 500.000 balsų daugiau, negu 1908 m., t. y. 920.000. Gražus užauglis.

Aukos partijai. Demokratų partijos rinkimų reikalams aukavo 91.000 žmonių. Aukų sudėta surišė \$1.100.000.

Schrank kaltas. John Schrank, šovęs Milwaukee'je į Rooseveltą rasta kaltu. Jis aiškino, jog norėjo užmušti eks-prezidentą, nes šis atrodęs esąs šmėkla visai šaliai. Teismas paskyrė daktarų komisiją ištyrti Schranko protą.

Sufragisčių suvažiavimas. 21 d. lapkričio Philadelphiajį atsidarė sufragisčių suvažiavimas ir tęsis iki 26 d. lapkričio.

Užgriuvo sidabro kasyklos Salt Lake City, Utah. Zemė girudama palaidojo 11 vyrų ir 2 moteris.

Alga eks-prezidentams. Žinomas Carnegie įrengia tam tikrą fondą, iš kurio bus mokamos algos buvusiems Suv. Valstijų prezidentams ir jų našlėms, jai jos neištekės. Algos skiriama po \$25.000 metams. Pirmutinis tokią algą gausiąs dabart. prezidentas Taftas ir dvi prezidentų našlės: Mrs. Ben. Harrison ir Mrs. Grover Cleveland. Taftas atsisakė tą „dovaną“ priimti.

Milijonai kiaulėms — nei cento žmonėms! Dr. Wiley skaitė lekciją Bostono moterų klube ir privedė šitokius faktus: 1) traunkinyje važiuo rauplėmis sergąs žmogus, ir niekas nepasirūpino padaryti vagono dezinfekciją; užtat vežant galvijus labai rupestin-

gai dabojava, kad nesiplatintų jų užimamuose vagonuose ligos. 2) Mieste Middle West biedina moteris su kudykiu sirgo džiova. Ji šaukėsi pagalbos į valstiją, šaukėsi į Washingtoną — niekas nepagelbėjo, niekas į jos šauksmą neatsiliepė. Tame pačiame miestelyje farmerio kiaulė apsirgo cholera. Jis telegrafavo į Washingtoną; už valandos sulaukė atsakymą, o ant rytojaus atvyko iš Žemdirbystės Departamento trys daktarai ir išgydė farmerio kiaulę, nieko, žinoma, už išgydymą nereikalavė.

Ne visi yra laimingi. Rhode Island valstijos gubernatorių ištiko nelaimė: pražuvo jo 36 metų dukterė. Spėjama ją nusižudžius. Ji buvo gubernatoriaus namų šeimininkė ir pavadavo savo pamotę, kuri yra akla.

Vietinės žinios.

„Tarka“ išvažiuo. Girdėjome, jog juokų laikraštėlis „Tarka“ išsikraustė su savo tarkainiais iš Brooklyno į Lawrence'ą.

„Dumblynė“. Brooklyno artistų-mėgėjų būrelis, statęs senoje „Pabaigtuvės“ (23 lapkričio McCaddin Hall), nusprendė ateinančią pavasarį pastatyti senenai išleistą Dviejų Lietuvaičių penkia-veiksmę dramą „Dumblynė“, perdirbtą iš El. Orzeškieinės veikalos „Niziny“.

Permainos „Vienybėje Lietuvosninkų“. Šiomis dienomis, kaip girdėjome „Vien. Liet.“ redakcijoje įvyko permainos. Redaktorių p. J. O. Širvydas nuėjo dirbti į Ellis Island, o „Vienybė Lietuvosninkų“ pavesta ponui Gedminui, kuris ves laikraštį po artimiausia p. Širvydo įtekme.

Pabaigtuvės labai nevykusiai nusidavė. Pirmas aktas — pusė bėdos, užtat antram akte — šimts bėdų! Aktoriai rolių nežinojo, sufleris su režisierium taip garsiai šaukė į aktorius, kad salėje buvo girdima, o aktoriai... negirdėjo! Choras ir-gi „dainavo“ nevykusiai. Nuo ateinančios savaitės Seenos Mylėtojų Chora paims į savo rankas p. M. Petrauskas. Nėra abejonės, kad tuomet bus kitaip.

Vestuvės. p. M. Petrauskas, kaip girdėjome, jau pabaigė rašyt operą „Vestuvės“.

Du nauji choru. Be Seenos Mylėtojų Choro ir be p. Eremino giesmininkų Brooklyne nepersėnau susitvėrė dar du choru: Central Brooklyno choras po vadovystę p. K. Strumskio ir „Viturėlis“ po vadovystę p. P. Bukšnaičio. Ar nebutų geriau, jai tie visi chorai susilietų į vieną, kuriam vadovautų p. Petrauskas? Susidarius didesnė spėkai, didesnius darbus but galima atlikti.

LIETUVIAI AMERIKOJE.

Raulstone, Nebr. tegyvena keletas lietuvių šeimynų; visi lietuviai sulenkėję. Darbai, eję per vasarą gerai, dabar visai sustojo.

„V. L.“

Pittston, Pa. Sumanyta įsteigti knygyną. „Savitarp. Lavinimosi Ratelis“ kviečia prie to darbo visas liet. draugijas.

Mahanoy City, Pa. 29 X buvo „Birutės“ choro vakaras. Mahanojiečiai esą nemandagus: giedant „Lietuva, Tėvynė mūsų“ visi sėdėjo, kaip žemėn įkasti.

Amsterdam, N. Y. 3 XI buvo „Liet. Amsterd. Tautiško Klubo“

DARBININKO ŽODYNĖLIS.

Pagal G. Č. ir kitus surengė

V. K. RAČKAUSKAS.

(Išsikirpk ir rinkk.)

APDRAUDA ETC.

(Tąsa.)

62 rubliu, o augščiausiojo skyriaus — 82 rubliu ir tt. (1898 m. invalidų pensija, abelai imant, buvo 60 rub. metuose). Pensija senatvei — žemiausiam laipsnyje 50 rub. metams, o augščiausiam — 105 rub. Kaip tik išleista įstatymai sulig pensijos senatvei, apskelbta, kad ja tuojaus gali naudoties darbininkai, sulaukę 70 metų amžiaus. Nesulaukę-gi 70 metų amžiaus, turėjo mokėti į apsaugos fondą per tiek metų, kiek jų truko iki reikalingajam laikui (tokiu būdu 69 metų seneliai mokėjo tikrai 1 metus, 68 m. — 2 metus ir tt.) 1902 metuose senatvei ir nuo paliegiemo buvo apsidraudę 13 milijonų ir 380 tūkst. darbininkų. Per tuos metus į šį apdrauros išdą įplaukė 97 milijonai rublių (iš jų 32 milijonu įmokėjo pusiau darbininkai ir pramonininkai, 19 mil. — valdžia, o likusieji — nuosimčiai). Iš tos sumos išmokėta: arti 12 milijonų rublių pensijų seneliams, 36 mil. invalidų pensijų ir 5 milijonai už gydymą ir šiaip pašalpos ligoniams. Tais metais iš pensijų naudojosi 650.095 žmonės (jų tarpe 486.945 invalidų-paliegių, 179.450 senelių ir 8.700 ligonių).

Abelnas apdraudus išdų veikimas nuo jų įvedimo iki 1897 m. parodoma šiomis skaitlinėmis. Per visą tą laiką įplaukė 1 bilijonas ir 282 milijonai rublių (iš tų 605 mil. rub. sumokėjo patįs darbininkai, 603 mil. rub. — pramonininkai, 45 mil. — valdžia, o likusieji susikrovė iš nuosimčių); išmokėta — 852 milijonų rublių; atsargos kapitalo — 430 mil. rublių. Pašalpos atlyginimus ir pensijas gavo: ligonių 32 mil. 726 tūkst. nukentėjusių nuo nelaimingų atsitikimų — 616 tūkst. invalidų — 296 tūkst. senelių, 1902 metų metinė sąskaita jau pasiekė milžiniškų sumų. Įplaukė 2 bil. 206 mil. rublių; išleidimai — 1 bil. 564 mil. rublių; iš jų: ligoniams — 859 mil. rub., sužeistiems — 374 mil. rub., invalidams ir seneliams — 331 mil. rublių. Atsargos kapitalo atliko 642 mil. rublių. Šiuo laiku Vokietijoje truksta dar apdraudimo darbininkų nuo bedarbės ir apdraudimo našlių ir našlaičių, jai vedėsis darbininkas miršta nuo ligos; pagal įstatymus pensiją gauna tik tos darbininkų šeimos, kurių duonos pelnytojai pasimiršta nuo nelaimingų atsitikimų.

Vokietijos pavizdį pirmąsias įpasekė Austrija, įvedusi pas save tikrai apdraudimą darbininkų nuo nelaimingų atsitikimų (1887 met.) ir nuo ligų (1888 m.). Apdrauda, abelai imant, pastatyta ant tokių pat pamatų, kaip ir Vokietijoje, tik apima darbininkų apdraudimas nuo nelaimingų atsitikimų įvesta taip-gi Holandijoje ir Norvegijoje. Italijoje nuo 1898 m. įvesta priverstina, bet ne vasybinė bininkų apdraudimą pirmučiausiai pakilo Francijoje to, kad darbininkas būtų apsaugotas nuo nelaimingų atsitikimo, o pačią to klausimo organizaciją ir tvarką valdžia pavedė pramonininkams.

Nežiurint į tai, kad mintis apie valstybinį darbininkų apdraudimą pirmučiausiai pakilo Francijoje (1850 m. Napoleonas III įsteigė taip vadinamą „tautos išdą“ apdraudimui darbininkų senatvės), vienok čia tas sumanymas neliko taip plačiai įgyvendintam, kaip Vokietijoje. Visos svarbiausios Francijos valstybinio darbininkų apdraudimo pasekmės, — tai pačių darbininkų jų profesionalų ir jų sąvitarpinės pašalpos draugijų darbas. Tautos išdą apdraudimui darbininkų senatvės įplaukiamai susideda iš pinigų, kuriuos įmoka patįs darbininkai ir pramonininkai, ir iš valdžios duodamų subsidijų. Seneliai, sulaukę 70 metų amžiaus, gauna pensiją. Didžiausia metinė pensija — 450 rub., bet ištikrųjų ji nėra didesnė už 62 rub. Pensiją gauna taip-gi ir jaunesnieji darbininkai, nebegalį dirbti darbo. 1897 m. „tautos išdė“ buvo apsidraudę 203 tūkst. žmonių. Dar mažesnę reikšmę teigijo tautos išdai apdraudimui nelaimėi ir mirčiai ištikus. Siek tiek tinkamesnes išlygas turi kalnakasiai, kuriems 1894 m. įvesta priverstinioji apdrauda nuo ligos, senatvės ir paliegiemo. Išdą sukraujama šitokiu būdu: 2/3 įmoka darbininkai, o 1/3 — pramonininkai. Apsidraudęsis nuo ligos yra gydomas dykai ir gauna pininginę pašalpą. Išdai apdraudus nuo senatvės ir paliegiemo sukraujama perpus darbininkų ir pramonininkų; darbininkai įmoka po 2% nuo savo uždarbio. Darbininkų apdraudus klausimas Francijoje žymiai paslinko pirmyn nuo apskelbimo įstatymo, sulig atlyginimo nukentėjusiems nuo nelaimingų atsitikimų (žiūr. pramonininkų atsakomybė).

Anglijoje darbininkai apdraudžiami tikrai nuo sužeidimo ir nuo mirties. Visuose kituose atsitikimuose darbininkai rišasi į savitarpines pašalpinės organizacijas. Pataruoju laiku darbininkų apdraudimo klausimas iškilo ir Suvienytose Valstijose; jau tulos valstijos tą klausimą išrišo, o Wisconsin valstija (1912 m. pabaigoje) priėmė ir įvedė

(T. b.)

Sveikatos Skyrius.

Visokiuose sveikatos klausimuose kreipkitės į Liet. Daktarų Dr. Ją jos pirmininko adresu: Dr. A. K. Rutkauskas, 2338 So. Leavitt Str., Chicago, Ill.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

Ponas A. Daukas, iš Philadelphia, Pa. (1433 Clymes st.) klausia:

Klausimas 1. (a). Kodėl nuo galvos plaukai slenka ir kokios yra to pikto priežastys?

Atsakymas. Plaukai slenka nuo daugybės priežasčių. Nesigilindami į visokias akademiskas teorijas, čionai aprašysime tikrai tuos plaukų slinkimus, kurie apsirėškia jaunuose, arba dar senatvės nesulaukusiųose žmonėse.

Sėdintis darbas ir nuolatinis į viršų iškeltos galvos laikymas apunkina širdies kraujo plūpavimą prieš nuolatinį oro spaudimą. „Standard Encyclopedia“ rašo, kad paprastas žmogus datiria ant savęs 14 tonų (28.000 svarų) oro spaudimą ir gali tąjį dalaikyti vien per to paties oro prisigėrimą į visas kūno dalis, ir tokiu būdu oras prieš orą remiasi, o žmogus neatjaučia tos oro spaudimo pasekmės.

Kad nuolatinis sėdėjimas stato galvos odą prieš didesnį išviršaus oro spaudimą neigu tasai oro spaudimas yra datyriamas kitose kūno dalyse, šitą sąprotavimą kiekvienas gali patiesai ant savęs išbandyti, pakeldamas rankas tiesiai oran virš galvos. Jaigu žemyn nuleistos rankos buna sutvinke, — pilnos kraujo, — iškeltose kraujas tuojaus atslugsta.

Todėl tų darbininkų, kurie pasilenkę dirba, kilnoja sunkius daigtus, bekeliant, veido ir galvos kraujogįslos nuolatos buna patvenktos sulyg didžiausio sutvinkimo. Taip esant, geriau pritvinksta ir mažytės plaukus maitinančios gįslutės, o plaukų šaknis, gaudamos nuolatinį kraujo patvenkimą, taip-jau auga.

Plaukai slenka nuo nuolatinio sėdėjimo, nuolatinio vidurių užkietėjimo, nuolatinio kvėpavimo nesveiku oru; nuo akimi nematomų grybelių, gyvūnelių, arba ligų sėklų.

Jaigu baigiant sirgti kokia sunkia liga plaukai ima slinkti, galutinis pasveikimas sustabdo plaukų slinkimą ir nauji plaukai atželia be jokių vaistų.

Klausimas (b): Ar reikia vartoti kokius vaistus, idant susabdyti plaukų slinkimą?

Atsakymas. Plaukų slinkimo gydymas, kaip ir visokis kitų ligų gydymas, turi remties ant susekmo ir, jai galima, pašalinimo tos priežasties, kuri pagamino ligą.

Jaigu ant viršugalvio, tuojau po pat oda, iš prigimimo yra nepaprastai smulkias kraujo gįslutės, ir žmogus sėdėdamas veikia, tai tokiam yra lemta nuplukti, ypatingai jai tokis žmogus užsiima protišku darbu. Kaip jau pirmiau priminėm, reikia pagerinti nesveiką gyvenimą, kuris ir buvo tikrąja plaukų slinkimo priežastis, tai tasai sveikatos pagerinimas savaimi, be jokių vaistų, gali suturėti plaukų slinkimą.

Jai plaukai slenka nuo užsikrėtimo tam tikrais gyvūneliais, ar akia nežiurimais grybeliais (bacteria, coeci), kurie per prakaito volutes įaugę į plaukų šaknis, arba aplink šaknis, užnuodija kraują taip, kad jauni radukai (cėlės), iš kurių susiklijuoja ir išauga plaukai, nesidaro ir plaukus bet pavirsta į taukus. Dažniausia buna, kad tie į plaukų šaknis įaugę grybeliai pagamina kiršinantį nuodą, kuriam atsiras prieaugu naujos lyg šiol tenai nebuvusios ir nereikalingos cėlės. — Tų cėlių priaugimas nustelbia plaukų šaknių radukus ir užspaudžia mažytės kraujo gįslutes taip, kad kraujas prie plaukų šaknių nebeprieina. Žinoma, plaukai atsiliuosuoja ir „slenka“. Šitokiame atsitikime vienatinis gydymo budas yra nuolatinis tepimas gydomais tepalais. Tie tepalai turi išnakinti į odą įaugusius gyvūnelius, bet nėkenkti žmogaus sveikatai. Tokie tepalai turi būti įtrinami galvos odon kasdien per kelias sevaites. Žinoma, butinai reikia ir galvą trinkti vieną ar du kartus sevaitėje.

Kaip jau minėjome, yra daugybės įvairiausių tepalų, bet didžiama jų gali būti labai pavojingi nemokintų žmonių rankose. Męs čionai paminėsim vieną labai gerą ir visai nepavojingą tepalą; jį galima lengvai namie pasidaryti sekančiu būdu: Į du šaukštu taukų reikia gerai įmaišyti vieną arba du šaukštuku išplautos siersos, ir kasdien teptiesi per kelias sevaites; paskui rečiau vartoti, per kokius šešis mėnesius. Jaigu galva buvo labai taukuota, tai po išsitrinkimo reikia gerai galva suvylginti, iš lygių dalių sumaišytu ethyl-alkoholiu ir actu (uk-susu). Jaigu norėtumėte, kad minėtą tepalą padarytų aptiekorius ir vienkart, kad būtų geriau odon įtrinamas ir kvapnus, tai išsirašykite sekantį receptą:

Sulphuri precipitati=drachm I

Adipis lanae hydrosi=uncia I

Aquae rosae q. s. ad.—

miscet et fiat unguentum.

Signa: Tepk vieną kartą kas diena per tris sevaites. Ištrink galvą du kartus į sevaitę ir po ištrinkimo gerai išvilgink galvą lygių dalių sumaišytu cologne et acidum acetium dilutum.

(T. b.)

surengtos prakalbos. Kalbėjo p. Bagočius.

Clinton, Ind. Darbai yra anglių kasyklose, dirbama tik pusę laiko. Čia yra sekančios dr-stės: SLA. 121 kp., TMD. 53 kp., LSS. 104 kp., Lietuvos Sunų ir Šv. Kazimiero dr-stės. Didžiausia — Lietuvos Sunų dr-stė.

Westville, Ill. Pirma ir vyrai ir moteris labai girtavo, dabar jau mažiau geria. Apšvietos nesibaidoma. Pavarasį manoma statyti muro bažnyčia. Darbai, vis angliakasyklose, eina pusėtina.

Waterbury, Conn. 23 X buvo prakalbos. Kalbėjo p. Perkunas. Kilo diskusijos-ginčai, net pp. Prusclaitis „susilaižė“ su Balčiūnu „plitikos“ klausime. Iš tų laizybų nieko neišėjo. Darbai eina labai gerai: tik tas nedirba, kas nenori.

Scranton, Pa. Tulas Strina imtynėse su Tulu Fosteriu laimėjo \$500. — Vietinėse kasyklose užmušė Igną Gavėlį ir Vincą Stravinską. Abu paėjo iš Suvalkų rėd.; Gavėlis iš Kalvarijos pav., Udrijos parap., Butrimonių kaimo, o Stravinską iš Seinų pav., Veisiejų parap.

Worcester, Mass. Darbai eina gerai ir darbas galima gauti. Kas nedėdienis atsibuna prakalbos. Nepriugulminga liet. parapija eina tvirtin. Apie nepriugulm. bažnyčios ir kapinių reikalingumą kalbėjo p. Antonov (Na jau! Red.). Prakalba, girdi, nenusisėkė.

Minersville, Pa. Pasikorė Juozas Depskis, kontraktorius. Priežastis nežinoma. „L—va.“

Petras Kailius.
199 — Hartshorne, Okla.
Jurgis Kruevėlis.
209 — Mariners Harbor, S. I. N. Y.
Vin. Bradauskas, Dam. Bradauskienė.
211 — Haverhill, Mass.
Pranas Žuraulius.
213 — Brooklyn, N. Y.
Ant. Slavickienė, Sil. Žalauškas, Tadas Mačiulaitis, Bened. Mačiulaitienė, Magdė Mockapetriūtė, Veronika Putnintė.
230 — Wanamie, Pa.
Juozas Šarkauskas.
239 — Syracuse, N. Y.
Ant. Miškinis.

IŠ SLA. KUOPŲ GYVENIMO.

Scranton, Pa. 30-ta kuopa SLA. išrinko komisiją iš trijų narių: Zorekio, Valentiniavičiaus ir Šliupo, kad pažiūrėtų, kaip reikia elgtis su byla, užvesta prieš SLA. prezidentą.

Komisija apsvaistė, kad 1) S. L. A. yra tiesota, naudinga ir teisinga Amerikos Lietuvių įstaiga; 2) kad toji įstaiga neperspektyvuoja neperspektyvuoja nė vieno savo nario; 3) kad nenuskriaudė pirmą nę dabar nemano skriausti bent kokį lietuvį ir 4) kad atsiraudo lietuvių tarpe ypatos ir organizacijos, kurios visuomenės labu prisidengusios, tą visuomenę vyluoja, arzina, bjauroja, ir lietuvių vardą gadina;

taip dalykams esant, komisija nutarė: 1) iš kuopos izdo \$5.00 įmokėti SLA. izdininkui uždengimui lėšų kovoje prieš SLA. prius, 2) tęsti bylą prieš įskundėjus SLA. valstijoje Massachusetts, 3) nenusileisti Bagočiui de Bogačevski jo priekabėse ir pretensijose, ir 4) prašyti kitas kuopas, kad taip-pat paremtų mūsų seną ir guodotą tautos įstaigą.

Galiaus nutarta, kad negerai daro mūsų laikraštija suteikdama tiek triukšmo nedoram pasielgimui Bagočiaus ir Co.; regis vieta turėtų būti pašvenčiama ne Herostratams, o tik pažangai, gerovei ir laimei tautos lietuvių, kaip ir visos žmonijos. Herostratai, šnipai ir kiti nelaimėliai patį išsi-nešdins, kada bus tylima apie jų nedorus darbus.

Pingai pasiūti tapo vardu p. Skritulsko, SLA. izdininko.

Už komisiją 30-tos kp. SLA. pasirašo J. Šliupas.

40-ji SLA. kuopa, Pittsburgh'e, Pa., laikė susirinkimą su prakal-bomis. Kalbėjo Doktorė J. Baltrušaitienė ir p-as J. Baltrušaitis, „Dilgėlių“ redaktorius, dabar jau SLA. narys. Abu kalbėtoju aiškino žmonėms naudą iš prigulėjimo prie SLA., kiek ši organizacija yra padariusi gero lietuviams, ir ragino rašyties prie jos. Laikė prakalbų deklamavo J. Kvederitūt ir A. Vainorius.

Gaila tik, kad nedaug tesusirin-ko žmonių; mat, pittsburghiečiai labiau mėgsta alutį, negu gerus susirinkimus. Prisiraišė 2 nauju nariu. **Bedievis.**

Prakalbos. P-o J. Žemantausko ir kitų 11-os kuopos rupesniu parengtos kelios prakalbos SLA. reikaluose. Prakalbos atsisbus:

34 SLA. kuopos, New Britain, Conn. 1 d. gruodžio, J. Skritulsko svetainėje, Broad str.; įžanga — 10c. ypatai.

142 SLA. kuopos, New Haven, Conn., 7 d. gruodžio, 7:30 val. vakare, Lietuvių Klubo namuose, 521 Grand Ave.; įžanga dovanai.

11 SLA. kuopos, Waterbury, Conn. 8 d. gruodžio, 7:30 val. vakare, svetainėje po N103 Green str.; įžanga — 10c.

20 SLA. kp., Union City, Conn. 8 d. gruodžio, nedėlioje, 2 val. po pietų, svetainėje „Theatre Hall“, Bridge str.

KUOPŲ ORGANIZATORIAI.

Šios kuopos išsirinko sau organizatorius:

21 kp., Detroit, Mich., org. Mot. Bardauskas;
139 kp., Chicago, Ill., org. J. Orinikaitis.

Nauja kuopa. Mieste Athens, Ill., susitvėrė nauja SLA. kuopa iš 10 narių.

Nauja kuopa susitvėrė South Jamesport, L. I. N. Y. Prisiraišė 7 nariai!

Nauja kuopa susitvėrė Cliffs-ide, N. J. iš 15 narių.

187-os kuopos organizatorius, p. J. Bendoraitis, rašo:

„Prirašiau tuziną naujų narių; kaip tik jie liks daktaro priimti, tai pasidarbuosime taip, kad gautume tiesą siūsti į Seimą bent tris delegatus, ty. pasistengsime kuopos narių skaitlių davartyti iki 150!“

Smagu yra skaityti tokias žinias!

BOSTON, MASS.

Rašoma SLA. sekretoriui, A. B. Strimaičiui:

„Pranešu Jums ir V. K. Račkauskui, kad bėgtumėt iš New Yorko toliau, nes jau Adam Kutra ren-giasi važiuoti į New Yorką ir visus jus suareštuoti. Su pagarba...“

Tikrai būtų miela pasipažinti su ponu Kutra! Kartais gali būti naudinga ir pažintis su žandais.

IR BAGOČIAUS ŽODIS.

(Užbaiga.)

Kas liko man daryt? Aš buvau išvagintas, bjauriausiais vardais apkrikštytas, išpravardžiuotas mūsų lietuviškoj spaudoj. Ant visų nesąmonių ir paikiansių užmėtinėjimų man nepadoru buvo atsakinėt, todėl aš neatsakinėjau, ir daugiau niekuomet neatsakinėsiu.

Dabar liko areštuotas Živatkauskas. Vėl skandalas, Bagočius išdavikas, Bagočius presbyterijonms apvogė, Bagočius Har-varde nesimokina.

Tiesia, tie laikraštinkai, ką susivaziavimuose apie dorą, etiką, ypatiškunų vengimą kalba, turėtų raudonuoti už savo darbus. Vienok leiskit man pasakyti sykį ant visados: aš Živatkausko, pakol kas, nę Sus. da neareštavau. Živatkauskas buvo paimtas valdžios. Tas parodo, jog kada aš rašiau „Keleivyje“ ir sakiau, jog SLA. nariai yra apgaudinėjami, jog šimtai dolerių išmokama už čarterį, o Sus. čarterio neturi, konstitucijos neturi, kurią galėtų priimt valstijos, jog aš sakiau teisybę, ir Živatkauskas turėjo progą atsimit, jog kada jis mane melagiu „Tėvynėje“ vadino už tą straipsnį, jog aš nemelavau. Melavo kas kitas, kurie per seim-muos prisiriūcia dideles bilas už niekur nesanešus čarterius. Tas nesuagaus atsitikimas, aš žinau, bet yra tai tikras, neabejotinas faktas, kuris atidarė dabar liku-siems Susiv. nariams akis ir parodė, jog juos per paskutinius ke-lis metus apvogdavo, jog tie cen-tai, kuriuos jie mokėjo „našlėms ir našlaičiams“,ėjo į kišeniųs žmo-nių, kurie apgaudinėjo juos, pa-sakojo apie čarterius ir kolektavo už juos bilas, o tų čarterių nėra.

Taigi suareštavimas Živatkausko parodė, jog aš nemelavau, ir jog Sus. kasa tuštinama yra žmonių, nuo kurių likusieji nariai turi ap-sisangot ateityje.

Aš bijojau, kad tuomi viskas da nepasibaigs; su nekuriams gal prisieisi susitikti da kriminališ-kam teisme. Lai tuomet Sus. nariai nerėkia, kad tai „judošiškas“ darbas. Aš laukiau gana ilgai.

Sus. nariai užlaiko „Tėvynę“ ir apdengia kas metai didelį defic-itą vien su tuo tikslu, kad tos „Tė-vynės“ lapai būtų užpildyti ma-nęs niekinimais. Taigi, kiekvie-nas narys prisideda savo pinigais prie manęs šmeižimų, ir to-del mano akyse Sus. dabar nėra niekuom daugiau, kaip kriminališ-ky šmeižikų draugija, ir pakol Centro Valdyba ar kuopos nepasi-stengs atšaukt ant manęs jų orga-nizacijoms purvų, ji toliau liks ir kaip su tokia aš skaitysiuos pagal Suvien. Valstijų tiesas, ap-ginančias žmogaus vardo nepalie-čiamybę. Aš esu vienas, prieš save turiu į 5,000 organizuotų šmeižikų. Ir taip dalykams stovint, aš negalėsiu sukintis šalies tiesų? Aš nereikalauju nieko daugiau, kaip tik palikt man mano gerą vardą; o jei ne, aš įieškosiu apgynimo teisme. Ir neatsižiūrė-siu, nors man prisieitų išgriant vi-są Susivienijimą ir sudodint ant kriminališko suolo visus šmeižikų laikraščių redaktorius. Aš netu-riū širdyje pagiežos prieš nė vi-ną žmogų, nė vieno neužkabinau, neužkabinau nę Sus., o būvau šmeižiamas per suvirš keturis metus ir vis tylėjau, bet toliau — ne. Aš gal padarysiu skriaudą Sus. nariams tasydamas jį po teis-mus, bet narių galybė yra pri-verst šmeižikus atšaukt, o jei ne, reikiāia jie su tais sutinka, ir aš elgsiuos kaip Suv. Valstijų pilie-tis. Aš kitokios išieigos nematau. Todel Sus., jo nariai ir valdyba gali pasirinkti: atšaukti šmeiži-mus ant manęs piltus per keturis metus, o jei ne, ant tvoros pasili-pės galės visas pasaulis šaukt: „judošius, išdavikas“, bet aš reik-lausiu savo, nežiūrint, vėl pur-vai ant Bagočiaus krinta: Bago-čius judošius, kokias pasekmes Sus. tas atneš. Man mano vardas yra daug brangesnis, negu kelio-lika tokių šmeižikiškų Susivieni-jimų. Ir mano reikalavimas turi būt išpildytas tuoj, jis nieko ne-prekiuos, jokios skriaudos niekam nepadarys, o man nuvalys susivie-nijimiečių purvais apdrabstytą vardą.

Prie progos, tautiečiai, kurie šmeižiat mane atsakykit man: ko jūs nuo manęs norit? Su ko-kiu tikslu šmeižiat mane, kad priverčiat net griežtios tokių įran-kių apsigynimui, kuriuos aš pats žinau esant labai žaurniais. Aš pasakiau, ko aš noriu.

Nekurie draugai sąjungiečiai mane bara, kaip barė privatiškai, kada aš tris metai atgal pažadė-jau pasodint ant kriminališko suo-lo trijų laikraščių leidėjus ir re-daktorius. Kalbama apie išda-vystę, varžymą laisvės žodžio, judošišką darbą ir tt. Jokios iš-davystės čia nėra. Valdžia suėmė būrelį, arba vadovą to būrelio, kurie po priedanga čarterių žmo-nių sudėtus pinigūs savitarpinei pašelpai sau į kiesečių pilė. Jei aš ir būčiau buvęs to suėmimo priežasčia, aš būčiau nepadaręs nieko daugiau, ką kiekvienas teis-singas žmogus privalėjo padaryt: padėti galą Sus. narių išnaudoj-imui per būrelį „tiesotų žinovų“. Jei aš pasodinau ar pasodinsiu Sus. viršininkus ant kriminalistų suolo, tai su vieninteliu tikslu, kad socialistams nereikėtų ant toliau už mane raudonot. Po apvaginimui manęs per Susivieni-jimą oficiališkū būdu aš turėjau mažiausiai į 300 prakalbų, kiek-vienam Sus. Valstijų kampely, aš skelbėjau socializmo principus, bet ant mano kaktos vis buvo pa-rašyta: Bagočius pavogė pusę po-smertinės. Draugai man niekad neužsiminė, bet tankiai iš šmei-žikų abazo užmėtinėjo jiems, jog jie turi už vadovą sukčių, vagį. Aš nenoriu, kad sąjungiečiai kviestu mane daugiau kaipo suk-

čių, aš dabar priversiu šmeižikus atsiimt savo epitetus, o jei ne, tai ne kaipo socialistas, bet kaipo Suv. Valstijų pilietis, aš išnaikinsiu tą organizuotą sva-džiotojų kliką, kurie netik apgau-dinėja savo narius, bet už pareiga laiko šmeižimą, kriminališkus įbarimus ant sau nepatinkamų as-menų. Gal socialistai norėtų ver-čiau matyt mane šmeižiamu, ne-gu betąsant šmeižikus po valdžios teismus, bet mano vardas, mano ateitis, mano ypotos nepa-liečiamybė yra malonesniais, ne-gu sąjungiečių norai. Aš ver-čiau būti teisingu žmogumi pa-saulio akyse ir nesocialistu, negu tautininkų nupieštu vagimi. Aš pasirekeru sau pirmąjį kelią: nu-valyt savo vardą, o ne leist socia-listams giedot man: „męs vistiek netikim“. Aš nesu joku išdavi-ku, joku judošiumi, aš esu žmo-gus, kuris nori džiaugtis pado-raus žmogaus vardu, ir tie, kurie man tą tiesą užginėys, turės skai-tytis su manim ir su Amerikos konstitucijos man, kaipo piliečiui, suteiktomis tiesomis, nežiūrint, ar tas kam patiks, ar ne.

Aš savo pasakiau. Dabar šmei-žikai gali dirbt: atitaisyt savo klaidas, ir viskas bus užmiršta mūsų tarpe; jei ne, šalies valdžia turės darbo. F. J. Bagočius.

NARIAMS SLA. KNINGOS UZ PUSĘ KAINOS.

Diedai ir Gražina, pusl. 61 ..... 25c.
Europos Istorija, pusl. 319 25
Jonas iš Kempės ir Silka, pusl. 23 10
Konradas Valenrodas, pusl. 24 15
Kražių Skerdynė, pusl. 77 25
Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29 .. 10
Keliōnė į Europą, pusl. 52 70
Kaumi žmogus gyvena?, pusl. 50 15
Lietuviška Chrestomatija, pusl. 170 40
Lietuviškos Traktiškos Studijos 75
Našlaitis (Drama keturių veikamų) 10
Nuo Degtinės (Komedija 2-se akt.) 10
Petras Žemaitis, pusl. 69 30
Padėjimas Lietuvių Tautos (rusų kalba) \$1.00
„Tėvynės“ mėnesinis kompletai 1896, 1897, 1898 ir 1899 m. po 50c.
„Tėvynės“ sąvaitinės kompletai 1909, 1910 ir 1911 m. po \$1.00
„Tėvynė“ su storais gražiais apdarais \$2.50

Šitas kningas SLA. nariams pardu-damo už papigintą kainą (nuleidžiama vienas trečdalis):

Liet. Kalbos Sintaksė ..... 75c.
Politiškoji Ekonomija 25
Girnikas — Pašakarnis 25
Pražuvo 10
Rojus ir Pažanga 35
Be pamintų čion kningų, galite gauti Susivienijimo kningyne visokias lietuvių kalba išleistas kningas. Beika-laukite.

Siunčiant adresuot ir užsakymus, reikiā šitaip padingoti:
A. B. Strimaitis,
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

Rašykitės prie Susivienijimo Lietuvių Ameirikoje!

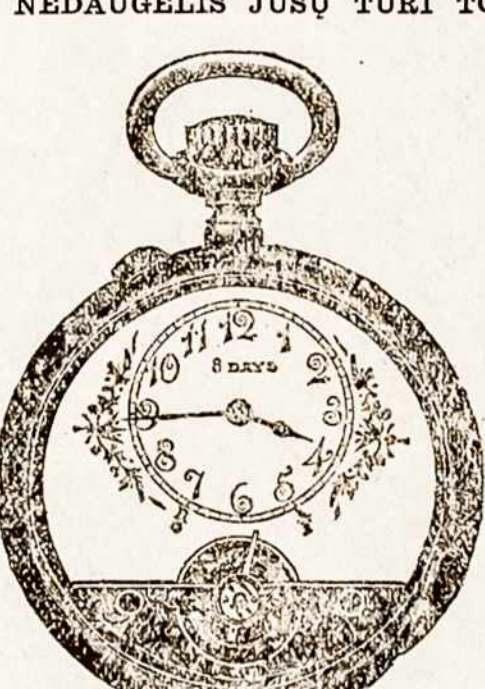
TEISINGIAUSIA AGENTURA

Sluodiu pinigūs į visas vietas da-lis greitai ir pi-giai. Parduodu laivakortes ant geriausiu laivų, važinuojantiems parupinam pas-portus per ruber-žių su konsulo paludijimu.

K. Jurgeliūnas
233 Broadway So. Boston, Mass.

NEDAUGELIS JUSŲ TURI TOKĮ LAIKRODELĮ KAIP TAS

16 didumo metaliniai viršeliai su 17 akmenų, puikiai eina, matoma žemutinė dalis, rankenėlė užsakomas ir užsta-tomas, pagražintas cifirblatas, dai-liai eina per visą savaitę neužsakomas. — Tai yra geriausias laikrodis, gvarantuotas ant 15 metų. Visi pardavėjai ima už jį \$14.50. — Męs norim arčiau Jus pažinti, kad re-komenduotum mūsų prekes, jai patiks Jums. Užsisakykit šį \$14.50 vertės laikrodį tuojau.

MĖS PAROKUOSIM JUMS TIKTAI \$9.00

Tik parašykit savo vardą ir aiškų adresą, paminkit laikrodį N32, at-siyskite 15c. (stampomis) ir męs iš-siysime ir artimiausiu nuo jusų ekspre-so stotį išsegaminuoti pirm negu atsi-imti. Jai busi persitikrinę, kad jis vertas \$14.50, tai užmokėte ekspreso agentui likusius \$5.75. Arba jai prisijusi mums visus \$5.90 iškalno, money orderiu, ar registruotame laiške, atsųsime uždėką gražų 14c. paauksuotą lenciugelį vertės \$2.00. Jai norėtumėt, kad Jusų draugai pasinaudotų tą proga, tai męs galime atsųsti jums 6 laikrodelius ir 6 lenciugėlius už \$50.00. Žinok, kad negali nei skatiko prakıştį pirkliaudamas su mumis, nes męs esam atsakanti kompanija ir grąžiname pinigūs kiekvieam, kas nėra užanėdintas mūsų tavoru.

Dealers Wholesale Co.
4 East 27 Street, Dept. 79, New York City.

Pabaigoje Lapkričio men. išeis iš po spaudos Amerikos Lietuvių Kalendorius

1913 metams, sutaisytas J. ILGAUDO

Is turinio kalendoriaus reikia pamintēti ketelį svarbesnių straipsnių: Kodėl viskas brangta, Kaip ir ką mokintis, Daile ir proletarijatas, Chronika revoliucijos judėjimo Rossijoje, Vilnys, Gyvenimo Tikslas, Ar bus blogi metai 1913, ir daugybė įvairiausių statistikų ir šiaip gyvenime reikalingų žinių ir informacijų. — Šitas kalendorius yra labai naudingas ir būtinais reikalingas kiekvieno lietuviuo namuose. Puikiai illustruotas. Prisiysk mums 25c pinigais ar stemponis, o męs prisųsime šitą KALENDORIŲ tamstai į namus kartu su 36 puslapių KIŠENINIŲ KALENDORIUMI 1912, 1913 ir 1914 metams dovanai.

AGENTAMS pusė kainos. Kas ims už \$10.00 ant karto, tam prisųntimo lėšas męs apmokame. Pinigai siunčiami iš kalno.

J. ILGAUDAS
1841 So. Halsted St., Dept. 7. CHICAGO, ILL.

REIKALUOSE

ATSKAITA SPALIO MEN. 1912. SUSPENDUOTI.

- 1 — Edwardsville, Pa. Motiejus Baigis.
- 3 — Elizabeth, N. J. Marė Zubrickienė.
- 7 — Pittston, Pa. Pranas Labažinskas.
- 11 — Waterbury, Conn. Vladas Leščinskas.
- 14 — Cleveland, Ohio. Juozas Grebliūnas.
- 20 — Union City, Conn. Ang. Kundrotas, Veronika Kundrotienė.
- 27 — Newark, N. J. Jurgis Dulinskas.
- 29 — Westville, Ill. Jurgis Krėivėnas, Albinas Kisieliūs.
- 30 — Scranton, Pa. Ona Salnienė, Petronė Moeckevičienė, Aleks. Matulaitis, Petras Matulaitis, Zofija Sartanavičienė.
- 35 — Wilkes Barre, Pa. Marcellus Pakarklis, Marcelė Pakarklienė, Kazys Žemaitis, Ant. Daimantavičius, Juozas Pauliukevičius, Salomėja Pauliukevičienė, Marė Pakarkliūtė, Magdė Daimantavičienė, Marė Daimantavičiūtė, Sal. Daimantavičius, Jonas Daimantavičius.
- 36 — Chicago, Ill. Jurgis Kukuraitis.
- 39 — Gilberton, Pa. Jieva Razanskienė.
- 41 — Lawrence, Mass. Agota Stanionienė.
- 43 — So. Boston, Mass. Juozas Dovidaitis.
- 47 — Passaic, N. J. Alena Reklėnė.
- 53 — Plymouth, Pa. Jokubas Grinkevičius.
- 61 — So. Bethlehem, Pa. Pranas Martišius.
- 64 — Baltimore, Md. Antanas Šlekis, Ignas Naruševičius, Juzė Naruševičienė.
- 69 — Rochester, N. Y. Bin. Berkevičius, Ona Berkevičienė.
- 72 — So. Boston, Mass. Viktė Jurgelaičiūtė.
- 82 — Pana, Ill. Vin. Gustaitis.
- 109 — Chicago, Ill. Jonas Jaukštis.
- 122 — Chicago, Ill. Kazys Gugis, Liud. Beinarius.
- 129 — Chicago, Ill. Povilas Aponaitis, Alena Žukauskienė, Juozas Mažeika, Katrė Mažeikiėnė, Ignas Rakauskas, Vikt. Petrupa.
- 137 — Wilburton, Okla. Jonas Lukoševičius.
- 142 — New Haven, Conn. Agnėška Lelešienė.
- 178 — Cleveland, Ohio. Ant. Plaškas.
- 193 — Amsterdam, N. Y. Stasys Raškauskas.
- 194 — Otero, Ill.

Lietuviai kreipkitės pas savąj. Teisingiausia agentura

Laivakorčių ir pinigų siuntimo Firma, jau dvidešimt septyni metai kaip parduoda laivakortes ant expresinių ir paštinių laivų, pagal kumpanijų prekę, ant visų linijų, kuriam kur patinka. Išvažiuojantiems parupiname prašportus per rubėžių su konsulio paliudijimu. Patarimai nuo teisingiausio ir dykai.

Siunčiam pinigų į visas dalis svieto, greitai, pigiai ir saugiai Telgpi išmainom pagal dtenos kursą.

Darome visokius notarijalskus paliudijimus ir doviernastis. Reikale kreipkitės ypatsikarba per laišką, nes vienatinė Brooklynue lietuviška agentura.

J. J. Paukštis & Co

120-124 Grand St. Brooklyn, N. Y. Telephone 2427 Greenpoint.

PRISIŪSTA REDAKCIJON.

Laisvoji Mintis, N32. Turinys: C. Callesway — Kas įsteigė krikščionybę; pagal J. F. Rinn, Dr. A. L. Graičiu-nas — Prietarų išsivystymas; J. Tva-no cilės — Ašaros; K. Baronas — Gas-paras Baltakys; K. Vairo cilės — Liūd-dna bedalei širdžiai; J. Tvano cilės — Dvi pušėles; K. Vairo vaizdėlis — „Ka-jys padarė?"; pagal Dorosevičių, J. Baniulis — Pasiuntinys; V. Sn. — Mu-sų dailės prisiūrijėjus; Karolis Vai-ras — Literatūros evolucija. Šis-bei-tas iš kronikos.

Jaunimo Sapaai, N1. Žodis į mokslei-vius, — J. B. Prie L. M. A. S. užsimez-gimo istorijos; — Steponas B. Gyveni-mas ir jo siekis — K. Klevas.

GERA PROGA.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokytis be mokinio (lapdaryta) \$1.00
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokinis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.
ARITMETIKA mokinis mokytis be mokinio (joje su pavalkėliais) 35c.
NAUJAS BUOAS mokinis rašyti be mokinio 10c. Viso \$1.60

Kas atsitys išsirepės šitą apgarsinimą iš "Tėvynės" ir \$1.00 per Money Order, tai gaus visas 4 knygas ant 60 c. pigaus.

P. MIKOLAINIS, Box 82 New York, N. Y.

O KAS ČIA?

Nugi popieriai laiškų rašymui su visokiais gražiais pasveikinimais ir su tam pritaikantiomis dainelėmis, auksinėmis raidėmis su gražiomis šilkinėmis kvietkelėmis ir su visokiais paveikėliais. Parsiduoda labai pigiai. Kas prisius 25c. patos markėmis, aplaikius 12 popierių su konvertais ir dar pridėsiu dovanų labai gražių stainele, užgimimo Kristaus, išleistą ant pavidalo altorių, vertės 25c.

Už \$1.00 duodame 6 tuzinus popierių. Agentams duodam gerą uždarbį. Adresuokit:

K. J. Intas, P. O. Box 1724, New York, N. Y.

SARMATA NEMOKETI SAVO KALBOS!

Kad tinkamai savo kalbą, kaip spauda, taip gyvą kalbą ir raštą, pažinusi būtina reikia turėti Rygiškių Jono LETUVIŲ KALBOS SINTAKSĖ. Reikalinga kiekvienam lietuviui, o ypatingai tiems, kas rašinėja į laikraščius. Iš jos išmoksitės taisykliškai rašyti ir tada redaktoriams nereikės gaudinti sau akis, bebraiziant jus rankraščius raudonais rašalais!

Nedaug „Sintaksės“ turime, tad naudokitės proga. SLA. nariams čienia 50ct. Šiaip skaitytojams 75ct. SLA. knyginius:

A. B. Strimaitis, 307 W. 30-th str., New York City.

Išlavinti kanarkai,

importuoti, puikiai dainuoja, po \$2.50, gvarantuoti. Prisiunčiame atvangiai, sevaitė laiko išbandymui. Kainų surašą suteikiame už stampą.

Rašykite angliškai: JUNGLELAND BIRD CO. 900—6th Ave. New York City.

SLA. PILDOMOJI TARYBA.

PREZIDENTAS.
F. Živatkaukas, 110 W. Market str., Scranton, Pa
VICE-PREZIDENTAS
P. Mikolainis, Box 62, New York, N.Y.
SEKRETORIUS
A. B. Strimaitis, 307 W. 30th str., New York, N. Y.
ĮZDININKAS
J. Skritulskas, 26 Broad str., New Britain, Conn.
IZDO GLOBEJAI
T. Paukštis, 123 N. Main str., Pittston, Pa.
J. J. Paukštis, 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.
DAKTARAS-KVOTĖJAS
Joan. Baltrušaitienė, 9400 5th Ave., Pittsburg, Pa.

APSVIETOS KOMISIJA:

L. Šernas, 3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.
Dr. J. Šliupas, 1419 N. Main ave., Scranton, Pa.
P. Mikolainis, Box 62, New York, N. Y.

J. SKRITULSKAS

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gerimus ir elgiamus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris noris ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigų į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žmonių pinigų ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavėdimus dalyi ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau srotangis miltangams ir reseliljomis. Iš tolesnių miestų medžiū atsiskaiti per laiškų ant žemiaus paduoto adreso:

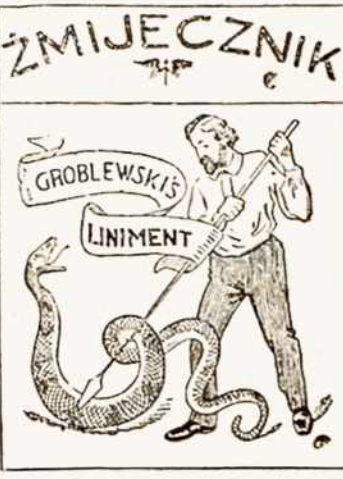
JOHN SKRITULSKAS

26 Broad Street New Britain, Conn. Telephone No. 550

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "Lenkiškų-Lietuviškų Vaistų". Ypatingos Gyduoles:

Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo Deginimo krutinėje Galvos skaudėjimo Kataros Užšaldymo Neuralgijos nuo Gerklių skaudėjimo

Mešlungio Skausmo krutineje nuo Patrukimo Azma arba Dusulio Štyvum sprando Skaudėjimo: Šonuose Rankų ir Kojų

Jeigu sergate užsienėjusiomis ligomis, nuo kurių negali pagelbėti nė daktarai, ne ligonbučiai, arba paslaptingomis ligomis, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užsėlimo), nes čion eina netik apie tavo sveikata, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslapty kaip ant išpažinties. Užtai nesigėdyk ir nebijok. Rašyk teisybę, o mielai sutelksiu rody ir prisiusiu geras gyduoles pagal tavo ligą, su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškų stačiai pas mane, pridėdam visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agent- kiekvienam dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiskų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarb duodame kuogeriausiu. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štorininkas privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaujami galėt pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalauti išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams sote aplinkėse. Štorininkai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLAUCKAS

Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

Lietuvizka Aparatu Dirbtuve.

Guodotoms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniskas veliavas, šarpas, juostas, ženklelius, kepurės ir marsalkoms parėdus, teipgi visus bažnytinis aprėdalus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog jusų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvi.

T. Andruszewicz

1421 Division St. Chicago, Ill. netoli Milwaukee Ave.

DR. "PAIN-EXPELLER"

Jeigu turi skaudančią nugarą, kankinant reumatizmui arba kitokiū skaudėjimu, kuris tavo vargina tai mėgink Dr. Richter's "Pain-Expeller". Tuojaus tau palengvės ir jausiesi tuojaus smagesniu, jeigu tikėtai vartosi rytė ir vakare tepant skaudančias vietas, išvarys tuo skausmus lauk. Kad laikytum nuolatios bonką namuose, nes kiekvienam laikie ir nakti negalima gaut, o tas pagelbės tau ir tavo seimynai reikale.

Gerai dėl bėle skausmo, kaip tai: reumatizmo, nikstelėjimo, neuralgijos, nudėgimo, bei skaudančią vietų ant kuno. Gali gaut visose aptiekose po 25c. ir 50c. Dabok kad but inkaras ant bonkos, tai tas yra tikras.

F. AD. RICHTER & CO.,

215 Pearl Str., NEW YORK.

EDMUNDO STEPONAČIO RAŠTAI.

Pilnas posmertinis eili ir prozos rinkinys jau atspausdas.

Kaina tik \$1.00.

Tuos m s jaunučio poetas poezijos žiedus, galima gauti pas:

AL. STEPONAITIS

745 Glenmore Ave. Brooklyn, N. Y.

Akis Izsazgaminuoju dykai

Pritaikant Stiklus
H. S. STONE
Akių specialistas
Valaidos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare. Nuo 7 iki 9 vakare.
399a Broadway, arti E. str. So. Boston, Mass.

ATIDA NE UKĖSAMS SUVIENYTŲ VALSTIŲ.

Dėlko atėviamis reikalingos ukėsyštės popieros. 2. Ką reikia daryti norint pastot Suv. Valstijų ukėsu. Kur ir kada galima paduot prašymą. Ką turi žinoti pakol gausi ukėsyštės popieras. Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai ir daugelis naudingų patarimų. Knygelė kožnam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. Kaina 25c. P pinigų ir laiškų siųskite šiuo adresu:

JOSEPH BENDRICK,
Clerk of Court, Pottsville, Pa.

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTAS!

Gyvenimo džiaugsmas ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!

Jau nuo keliolikos metų Brooklynue-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTEIKA PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS

kurios tikslu yra apsaugoti savo vientečius nuo visokių apgavikių išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTEIKA savo ilgų metų patirtimu išrado daugybę speciališkių gyduolių, sutaisyti iš sveičiausių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasekingai gydančių įvairias ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekancios gyduolės:

Erazmo Valerijos.....	\$1.00	Nuo galvos skaudėjimo.....	10c. ir 25
Gyvaties Balsamas.....	75	Nuo kojų nuospaudų.....	10c. ir 25
Nervų Slopintojas.....	50c. ir 1.00	Nuo dantų gėlimo.....	10
Vainas del Vidurų.....	60c. ir 1.00	Nuo persilimo.....	25
Kraujo Slopintojas.....	50	Nuo kirmėlių.....	25
Nuo kosulio.....	25c. ir 50	Linimentas arba Expeller.....	25
Nuo gerklių skaudėjimo.....	25c. 50	Nuo plaukų žilimo.....	50
Skilvinės proskos.....	10c. ir 1.00	Nuo Reumatizmo.....	50c. ir 1.00
Pigulios del Kepenų.....	25	Nuo lysiųkių ligų.....	50c. ir 1.00
Blakų natintojas.....	10	Nuo dusulio.....	50
Del išvymo skleritio.....	3.00	Nuo kirmėlių.....	25
Anatarinas plovimui.....	25	Antiseptiska mostis.....	25
Nuo kojų puskatavimo.....	25	Nuo viduriavimo.....	25
Gydami mostis.....	50	Kastoria del vaikų.....	10c. ir 25
Antiseptiskas muilas.....	25	Proskos del dantu.....	25
Gumbo lasai.....	60c. ir 1.00	Karpių naikintojas.....	10

Speciališkia Tileri Lietuviška Trejanka Arba Trejos Devynios 25c.

Taippat iš Lietuvos pargabentos visokios lietuviškos gydančios žolės, šaknis ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais

Kreipiantiesiems per laišką arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškų ir teisingų patarimų kiekvienoje ligoje. Jaigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašdami arba atsiunčydami į Lietuvos Apteiką.

VINCAS J. DAUNORA, Apteikorius,

229 Bedford Avenue Kampas North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

TIKRAS GYDYTOJAS Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.

Vienatinis tikras lietuvis daktaras Philadelphiaj.

Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaiku. Atsišauksiems iš toliaus per laiškų suteikia daktarišką rody dovanai. Atėjusiems į ofisą ištiria geriausiai ligas ir duoda savo gyduoles už menką užmokestį. Jis turi gerą medikaliską praktiką, kaip tal: parbaigęs Medikaliską Universitetą, buvo miestavų daktaru mieste Indianapolis, Ind. ir turėjo praktiską mokslo padžioje mokykloje The New York Post Graduate Medical School and Hospital. Dabar gydo visokias ligas su gyduolėmis, darimu operacijų ir su elektra.

PASARGA:

Jeigu mislįj gydytis per laišką, tal šunkis tikros pas mane, nes aš, buda-mas lietuvis, suprantu kalbą ir jusu rašymą. Kas iš to, jeigu atsišauksi per laišką pas kokio svetimtančio daktaro, duk jis jusu kalbos nesupras ir jusu laišką neperskaitys. Teisybė, toksai daktaras atsius jums keliatą butelių su turbutuo čistu vandeniu, kuris jums nel blogo nei gero nepadarys, o užmokes-tį atims, kaip ir už tikras gyduoles. Užtai nemėtyk darmais savo sunkiai už-proceuotus pinigus. Aš nelaikau savo ofise nel tūmočiu nel raštiniuku ir nel aptiekoriu. Jei kas atsišaukia laiškų pas mane, tal aš pats perskaitau tą laišką, ištiriu ligą ir jeigu reikalinga, tal tada pastūnūji gyduolę.

Turiu šimtus padekavoniū. Kelias čionai talpinu:

Aš, Juozapas Sviba, 1011 Carlton st., Philadelphia, Pa., dang daktaru at-lankiau, o nel vienas negalėjo manęs išgydyti, bet daktaras Ignotas Stankus su pagelba X-ray mane išgydė. Ištaru širdinga ašin.

Petras Salius, 29 Green Place, Campello, Mass., taip rašo: Mano moteris il-gai sirgo ir išgydyti jos negalėjo. Ji turėjo kosulį, skriaplavimą, skaudėjimą paširdžiū ir krutinėje. Kuomet atsišaukiau pas daktarą Ignotą Stanku ir šital jis išgydė mano moterį su pirmu pasiuntimu gyduoliu. Dabar didžiai širdin-gai ašiu už geras gyduoles. Dieve duok jam ilgą amžiu, kad galėtu ir kitus sergančius gelbėti.

Iš Brooklyn, N. Y., 38 So. 2-nd st. Mane išgydė daktaras Stankus nuo iš-berimo veido, sllankimo plauku, greito supykimo ir išgascio. Julė Daillideniūtė. Pos padekavonės yra įdėtos su pavalkijimu pačiu pacijentu.

Dr. IGNATIUS STANKUS, M. D.
1210 So. Broad st., - Philadelphia, Pa.

Ofiso { Nuo 9 iki 11 dienų, nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare.
valandos { Nedėlomis nuo 10 iki 3 val. po pietu.

A. GROCHOWSKI & Co.
Lietuviškas Namų Bankinis Uzdėtis 1880m.
LW. SCHWENK IR GELŽKELIO AKIETU.
Savininkas
PRIIMAME taupinimui pinigų nuo \$1.00 ir daugiau. Išmokame ant kiekvieno pareikalavimo su procentu.
PARDUODAME laivakortes į Europą ir iš Europos. Keliaujantiems suteikiame reikalingus pamokinimus. Parupiname kiekvienam nuo konsulio pašportą SIUNČIAME ir mainome visokius pinigų pagal pigiausį kursą.
DAROME visokius Amerikoniskus ir Krajavus dokumentus su paliudijimu konsulo ir tur tokią vertę, kaip daryti krajuje. Visokias rodas atsišauksiem pas mus suteikiame dovanai.
SUDETA KAUCIJA \$100,000.00
Visados adresnokite teip:
A. Grochowski & Co.
Cor. Bedford Ave. & Grand st. Brooklyn, New York

LLTI